

gender
media
education

EMERGE

CREĂM UN PODCAST: CANDIDE CĂLĂTOREȘTE ÎN ȚARA ÎNTREBĂRILOR

Instrumente de educație media
despre problemele de gen în media
și în cultura pop

Autori / Colaboratori:

Dorothee Foddis & Media Animation asbl

În secolul al XVIII-lea, filosofi francezi precum Voltaire se foloseau adesea de ficțiune pentru a pune la îndoială normele societății lor. Să presupunem că noi suntem filosofii de astăzi! Și că am decis să punem la îndoială normele actuale ale societății noastre. Dacă în secolul al XVIII-lea era vorba de denunțarea absolutismului regal sau a obscurantismului religios, astăzi ținta noastră va fi inegalitatea de gen.

Ideea este de a folosi tehnica lui Voltaire și de a produce povești spuse din punctul de vedere al unui personaj cu o perspectivă fals naivă asupra reprezentărilor media ale lumii noastre, pentru a le chestiona. Scopul final va fi producerea unui podcast, care va plasa poveștile în tradiția orală și îi va ajuta pe elevi să descopere tehnici de exprimare sonoră. Stilul literar ales face ca povestea să fie accesibilă tuturor și potrivită pentru copiii mai mici.

Prin urmare, într-o etapă ulterioară, poveștile vor fi redată în clasele de școală primară, astfel încât să valorifice imaginația copiilor și să pună bazele unei reflecții asupra reprezentărilor media pentru copii.

OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE

- Analiza reprezentărilor de gen în media
- Scrierea unei povestiri filosofice care să chestioneze reprezentările media actuale
- Crearea unui podcast de ficțiune pentru copii

COMPETENȚE DISCIPLINARE VIZATE

- Transpunerea unei opere literare într-un context contemporan
- Documentare individuală pe o temă
- Descrierea unei experiențe culturale

PUNCTUL DE PORNIRE / ELEMENTUL DECLANȘATOR

Proiecția unui scurtmetraj care inversează stereotipurile de gen
[MAJORITE OPPRIMEE, un film de Éléonore Pourriat \(2010\) - Bing video](#)

TEMATICI

Sexismul obișnuit și stereotipurile de gen în media folosite de copii și adolescenți.

APTITUDINI ȘI COMPETENȚE ALE ELEVILOR

Cunoștințe:

O bună înțelegere a contextului istoric al secolului al XVIII-lea, a ideilor iluministe, a proiectului literar al lui Voltaire sau Montesquieu (pentru a le imita demersul).

Competențe:

Identificarea ideilor apărute de Iluminism (sau nu) într-un nou document și justificarea prezenței lor. Integrarea acestor concepte într-o producție scrisă.

Materii

Clasele a 6-a și a 7-a.

În timpul orei de literatură. În asociere cu și în urma unui curs de literatură din secolul al XVIII-lea.

Context/Nivelul educațional al elevilor

Învățământ liceal – Clasele a IX-a – a XI-a

Durata sesiuni în clasă de 20-50 de minute

Trebuie alocat timp și pentru temă în anumite etape de scriere și producție.

METODOLOGII DE ÎNVĂȚARE

Acest scenariu include aproximativ zece ore pentru analiză și alte zece ore pentru producție.

Analiza se realizează în clasă prin diverse mijloace și metode (prezentare, analiză de documente în grupuri mici, dezbateri, quiz).

Producția se realizează parțial în clasă și apoi acasă sau în afara orelor de curs. Punerea în comun a ideilor, scrierea unei prime schițe, corecturi și comentarii, îmbunătățirea și eficientizarea povestirilor. Înregistrarea vocilor și a sunetelor, editarea și pregătirea prezentării.

ROLURILE ELEVILOR

Ce se așteaptă de la elevi în ceea ce privește implicarea? Care sunt activitățile care presupun ca aceștia să joace un rol activ în scenariu?

În grupuri, elevii vor crea un episod al unei povestiri filozofice în stilul lui Voltaire. Scenariul va fi următorul: un „străin” ajunge într-o țară, observă modul în care aceasta este organizată și reacționează într-o manieră fals naivă la anumite practici. Folosirea surprizei este o modalitate de a pune sub semnul întrebării și de a critica această societate.

Analiza critică se va concentra pe anumite tipuri de media preferate de tineri: reclame, jocuri video, desene animate, albume pentru copii, manuale școlare...

Exemplu de scenariu inițial care urmează să fie dezvoltat în mai multe episoade, în funcție de numărul de grupuri:

Un personaj candid se miră de tot ceea ce vede sau nu vede în ceea ce privește reprezentările de gen din jocurile video, manga, manualele școlare, desenele animate etc.

Acest lucru îi ajută pe elevi să aleagă în concordanță cu practicile lor media și cu cele ale publicului vizat prin podcast.

Ei joacă un rol activ în crearea poveștii. Trebuie să lucreze în mod constant în grup, atât pentru faza de analiză, cât și pentru cea de producție.

Acest lucru implică o împărțire clară a sarcinilor în cadrul grupurilor, asigurându-se că aceasta nu urmează o diviziune a rolurilor în funcție de gen (de exemplu, evitați să le atribuiți fetelor rolul de secretară în grupurile mixte).

În timpul fazei de diseminare, elevii își asumă rolul de povestitori. Ei sunt responsabili de transmiterea corectă a semnificației poveștii și a proiectului către elevii din școlile primare. În acest fel, ei transmit expertiza pe care au dezvoltat-o în problema reprezentărilor de gen în media.

RESURSE

- Colecție media de exemple de analizat, cum ar fi: extrase media problematice (paginile 10 - 29 din prezentarea PowerPoint Candide în Țara Întrebărilor) și alte documente disponibile (două extrase din *Fort Boyard*, [eMERGE – Afize film \(padlet.com\)](#), [Sexism și media de Dorothee Foddis pe Prezi Next](#))
- Anexa la „Fișa de concepte” despre Sindromul Ștrumfiței, sindromul Trinity, privirea masculină, întreruperea de către un bărbat (manterrupting), mansplaining, masculinitate hegemonică, testul Bechdel, standarde duble, cultura violului, efectul Matilda.

ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Pentru producție:

- Microfon (Zoom sau smartphone)
- Calculatoare
- Software de editare audio (Reaper sau Audacity)
- Bancă de sunete online și muzică fără drepturi de autor
- Exemple de podcasturi de ficțiune:
[“Candide ou l’Optimisme” by Voltaire | France Culture \(radiofrance.fr\)](#)

[L’Histoire surprenante des Contes de Fées - Cendrillon \(rtbf.be\)](#)

[Écouter Histoires pour les Oreilles Podcast \(radio-en-ligne.fr\)](#)

Pentru diseminare:

Prezentare proiect PPT *Candide în țara întrebărilor*
Echipament de difuzare a sunetului de bună calitate

STRUCTURA SCENARIULUI DE ÎNVĂȚARE

Analiză:

Adoptarea unei perspective de gen: elaborarea unei grile de analiză a reprezentării media care să evidențieze aspectele asociate genului

Producție:

1. Aplicarea acestei grile de analiză la mediile populare folosite de elevi
2. Crearea poveștii (redactare, corecturi, comentarii, îmbunătățiri, armonizare)
3. Învățarea tehnicilor de voce și sunet
4. De la pre-producție la editare

Diseminare:

Testarea recepției podcasturilor și prezentarea proiectului unui public mai tânăr.

REFLECȚIE / EXTINDERE:

Pot fi scrise mult mai multe episoade, iar activitatea propusă în școala primară ar putea fi extinsă printr-un proiect mai amplu cu profesorii.

Ilustrarea poveștii auzite, expoziție cu diferitele versiuni, analiza noilor documentele media disponibile în clasă (inventar și critică de cărți pentru copii/manuale școlare/afișe etc.).

EVALUARE:

Producțiile finale ale elevilor vor fi evaluate pe baza unor criterii relevante pentru

- construcția poveștii și calitatea scrierii;
- relevanța producției pentru publicul său țintă;
- utilizarea grilei de analiză de gen în critica societății descrise în poveste;
- abilități de exprimare orală;
- folosirea tehnicilor de sunet în sprijinul narațiunii și al diseminării acesteia;
- implicarea personală a elevilor în procesul participativ.

Mai mult, etapa de diseminare este în sine o modalitate de evaluare a producțiilor prin receptarea lor.

Structura scenariului de învățare

UNITATEA 1

DURATA: 50 min

INTRODUCERE

Activități principale

- Prin intermediul unui scurtmetraj care inversează stereotipurile de gen, elevii devin conștienți de discriminările de gen din societate în general.

UNITATEA 2

DURATA: 50 min

ANALIZĂ – CE ESTE SEXISMUL?

Activități principale

- Analizând un obiect media, clasa pune în discuție tratamentul media diferențiat al persoanelor/personajelor în funcție de gen. Elevii deconstruiesc stereotipurile sexiste vehiculate de societate în cadrul unei activități de *moving debate* (dezbateri în mișcare).

UNITATEA 3

DURATA: 4 x 50 min

CUM ANALIZĂM MEDIA PRIN PRISMA DIMENSIUNII DE GEN?

Activități principale

- Această activitate este concepută pentru a descoperi grilele de analiză care pot fi aplicate pentru media. Elevii explorează aceste concepte în subgrupuri (clasa puzzle), care sunt apoi împărtășite cu întreaga clasă printr-o prezentare. Accentul trebuie pus pe analiza exemplurilor media.

UNITATEA 4

DURATA: 6 X 50 min

SCRIEREA UNEI POVESTI FILOZOFICE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL UNUISTRĂIN

Activități principale

- Această primă secvență axată pe producția media se concentrează pe dezvoltarea unui anumit tip de narațiune. Elevii vor concepe o poveste în care personajul principal are o viziune fals naivă asupra societății noastre: prin propria descoperire a canalelor media, acest personaj își pune întrebări legate de stereotipurile de gen pe care acestea le transmit.

UNITATEA 5

DURATA 5 X 50 min

REALIZAREA PODCASTULUI

Activități principale

- În timpul acestei etape, elevii înregistrează și editează un podcast bazat pe poveștile pe care le-au scris în timpul etapei 4.
- Podcastul trebuie să fie o lucrare originală destinată copiilor.

UNITATEA 6

DURATA: 30 min

REALIZAREA UNUI POSTER SAU A UNEI COPERTI DE ALBUM

Activități principale

- Elevii creează un poster sau o copertă de album pentru a ilustra povestea grupului lor. Acesta trebuie să fie în concordanță cu creațiile grafice ale celorlalte grupuri pentru a evidenția omogenitatea colecției.

UNITATEA 7

DURATA: 2 x 50 min

PODCASTUL AJUNGE LA PUBLIC

Activități principale

- În timpul acestei ultime etape, proiectul este prezentat copiilor mai mici pentru a testa modul în care aceștia reacționează la unul sau mai multe episoade ale podcastului. Elevii sunt responsabili pentru această activitate și acționează ca facilitatori la orele copiilor mai mici.

UNITATEA 1 Introducere: Unde sunt discriminările?

DURATA: 50 min

Descriere:

Prin intermediul unui scurtmetraj care inversează stereotipurile de gen, elevii devin conștienți de discriminările de gen din societate în general.

Obiective specifice:

- Formularea clară a stereotipurilor descrise într-un scurtmetraj și vehiculate de societate.
- Înțelegerea diferenței dintre stereotip și prejudecată.
- Înțelegerea modului în care funcționează discriminarea.

Evaluare: La finalul activității, elevii pot să ofere un exemplu de stereotip și să explice cum poate perpetua discriminarea.

Asistență tehnică: Material de proiectie

INTRODUCERE

Societatea noastră occidentală se așteaptă ca oamenii să se comporte diferit în funcție de genul lor. Băieții nu sunt socializați în același mod ca fetele. Ca urmare a acestei diferențieri, organizarea societății este semnificativ mai favorabilă bărbaților decât femeilor.

Scurtmetrajul lui Eléonore Pourriat poate fi folosit pentru a evidenția diferitele opresiuni suferite de un grup social așa-zis „minoritar”, dar care reprezintă totuși jumătate din populație.

Profesorul/profesoara este poate proiecta scurtmetrajul [MAJORITÉ OPPRIMÉE, un film de Eléonore Pourriat \(2010\) -YouTube](#)

ACTIVITATE

Durata: 50 min

Metoda de învățare: Proiecție urmată de o dezbatere pentru a înțelege legăturile dintre stereotipuri, prejudecăți și discriminare în societatea noastră. Metoda de structurare propusă este delimitată de întrebări referitoare la fiecare dintre elementele indicate în timpul vizionării scurtmetrajului.

Instrucțiuni pentru elevi:

- Menționați trei elemente care vă șochează, generează întrebări sau vi se par amuzante. (individual)
- Ce procese sunt folosite aici pentru a pune în discuție rolurile de gen?
- Cine este oprimat în acest scurtmetraj?
- Care sunt privilegiile la care acești oameni nu au acces? (Faceți referire la pasaje din film) Ce nu pot face acești oameni în mod liber?
- Cum ați explica titlul filmului?
- Ați identificat discriminările la care sunt supuse femeile în societatea noastră. Care sunt acestea? Pe ce se bazează ele?

CONCLUZIE

- Lucrând în grup, elaborați o hartă mentală sau un grafic pentru a defini termenii „stereotip”, „prejudecată” și „discriminare” și enumerați câteva exemple din scurtmetraj sau din alte experiențe relevante.

ANEXE

Definițiile termenilor „stereotip”, „prejudecată” și „discriminare”

Stereotip	Prejudecată	Discriminare
<p>Un stereotip atribuie o imagine generică tuturor persoanelor dintr-un grup.</p> <p>Este o crediță.</p>	<p>O prejudecată este o convingere pe care o avem despre un subiect înainte de a ne documenta asupra acestuia.</p> <p>Este o judecată.</p>	<p>Discriminarea este un comportament care împiedică aplicarea unui tratament egal tuturor indivizilor.</p> <p>Este un comportament.</p>
<p>Exemple: <i>Fetele sunt calme și răbdătoare.</i></p> <p><i>Băieții sunt puternici și indisciplinați.</i></p>	<p>Exemple: <i>Femeilor le place să stea acasă ca să aibă grijă de copii.</i></p> <p><i>Băieților le plac sporturile violente cum sunt sporturile de luptă.</i></p>	<p>Exemple: <i>Un director refuză să acorde o poziție cu normă întreagă unei angajate.</i></p> <p><i>Refuzul de a admite băieți la un curs de balet.</i></p>

Legăturile care se creează între

stereotip crediță → prejudecată judecată → discriminare comportament

UNITATEA 2 ANALIZĂ Ce este sexismul?

DURATA: 50 min

Descriere:

Prin analiza unui reportaj media, clasa reflectă asupra tratamentului media diferențiat al persoanelor/personajelor în funcție de gen. Elevii deconstruiesc stereotipurile sexiste vehiculate de societate în cadrul unei activități de *moving debate*.

Obiective specifice:

- A descoperi sexismul prin analiza reprezentărilor media
- A învăța cum se identifică procesele care perpetuează insidios sexismul

Evaluare:

La finalul activității, elevii trebuie să poată să identifice un stereotip sexist în media și să îl asocieze cu conceptul de sexism.

Asistență tehnică

Colecție media cu conținut relevant:

- paginile 10 - 29 din prezentarea PPT „Candide în Țara Întrebărilor”
- două extrase din emisiunea TV Fort Boyard ([Comment repérer les stéréotypes sexistes dans les médias ? - CLEMI](#))
- [eMERGE - Film posters \(padlet.com\)](#)

Prezentare/sinteză:

- [Sexismul și media de Dorothée Foddis pe Prezi Next](#)

INTRODUCERE

Durata: 15 min

Metoda de învățare:

- Analiza colectivă și ghidată de întrebări a extraselor video
- Fragmentul folosit aici este preluat dintr-un reality show TV în care echipe de celebrități sunt supuse unei serii de teste. Se poate observa că persoanele alese pentru aceste probe au fost selectate în funcție de stereotipurile de gen. Modul în care sunt filmate este în concordanță cu această intenție.
- Desigur, profesorii pot alege un alt exemplu media relevant pentru a ajunge la aceleași concluzii.

Instrucțiuni pentru elevi:

- *Urmăriți cu atenție ambele extrase din Fort Boyard și comparați-le. (Sunt similare cele două universuri? Candidații au fost aleși la întâmplare? Sunt toți filmați în același mod? etc.)*

Resurse, echipament:

- două extrase din emisiunea TV Fort Boyard

ACTIVITATE

Durata: 35 min

Sunteți de acord (sau nu sunteți deloc de acord) cu următoarele afirmații?

Alegeți afirmațiile pe care le considerați relevante pentru a lansa o dezbatere cu clasa dumneavoastră. Profesorul/Profesoara trebuie să se simtă în largul său în ce privește deconstrucția pe care dorește să o realizeze.

- *Bărbații sunt în mod natural mai puternici decât femeile.*
- *Femeile sunt mai flexibile decât bărbații.*
- *Femeile au mai bine grijă de copii.*
- *Femeile sunt mai fragile decât bărbații: ele trebuie protejate.*
- *Femeile sunt mai vorbărețe decât bărbații.*

Toate aceste afirmații sunt stereotipuri de gen care trebuie să fie chestionate în mod sistematic, de exemplu, întrebându-i pe elevi la ce tip de discriminări ar putea duce aceste stereotipuri. Dezbaterea în mișcare (*moving debate*) este o modalitate de a vizualiza poziția elevilor în ceea ce privește propria lor deconstrucție a clișeelelor sexiste. Acest lucru înseamnă că poziția lor spațială se poate schimba, ei pot fi informați că li se permite să se miște și să se răzgândească. Un astfel de comportament este valorizat. [Le Guide de survie en milieu sexiste - CEMÉA \(cemea.be\)](#) (*Ghid de supraviețuire în mediu sexist – CEMEA*) are răspunsuri interesante la întrebările care pot apărea în urma dezbaterii în mișcare.

- *Și femeile pot avea o carieră; trebuie doar să vrea*

Acest tip de afirmație este problematic, deoarece implică faptul că femeile sunt singurele responsabile pentru succesul sau eșecul lor social. Cu toate acestea, este important să le arătăm elevilor că femeile nu sunt singurele responsabile pentru discriminările pe care le trăiesc, ci că această responsabilitate revine societății în ansamblu. Sexismul este un sistem de dominație care presupune că femeile sunt inferioare bărbaților. Prin urmare, societățile sexiste sunt organizate astfel încât să favorizeze bărbații. A se vedea definițiile din resurse.

- *Dacă ai penis, ești bărbat.*

Această afirmație este greșită și este folosită pentru a explica distincția dintre gen și sex. Genul este o construcție socială, în timp ce sexul este un fapt biologic complex de identificat. Astfel, o persoană poate avea vulvă și să nu fie femeie.

- *Dacă femeile sunt hărțuite sexual pe stradă e din cauză că se îmbracă provocator.*

Această afirmație este greșită. Aceasta justifică violența sexistă împotriva femeilor, aruncând vina asupra lor (acest lucru se numește *slut shaming*) și contribuie la *cultura violului*.

Resurse, echipament:

- Două semne pe care scrie „Acord” și „Dezacord total”, amplasate în două zone opuse.
- [Guide de survie en milieu sexiste - CEMÉA \(cemea.be\)](#) are răspunsuri interesante la întrebările ce reies în urma dezbaterii în mișcare

CONCLUZIE

- Se recomandă găsirea unei definiții formale a sexismului.

ANEXE

Definirea termenilor de „stereotip”, „prejudecată” și „discriminare”

<https://prezi.com/view/THzM9hTKGO4KJC7zlv19/>

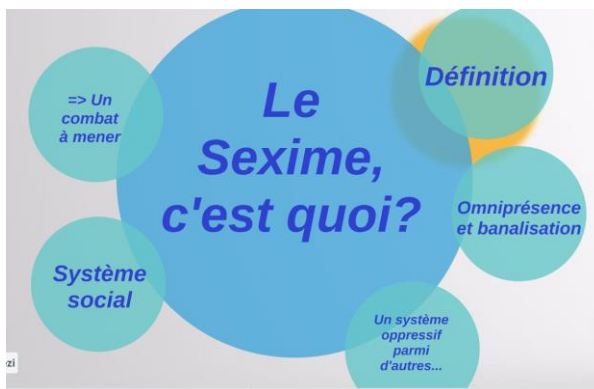
După ce se deschide prezentarea Prezi, click pe cercul din stânga jos.

UNITATEA 2

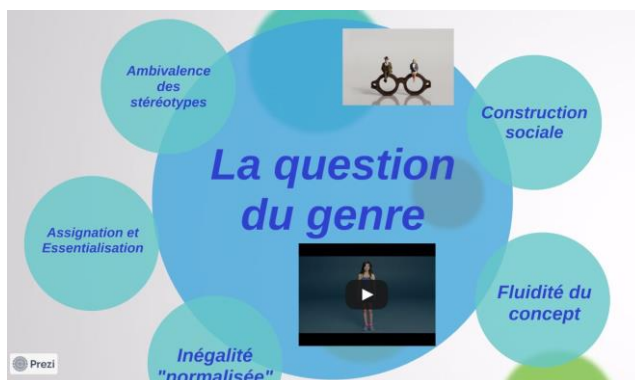
Vor apărea diferite seturi legate de sexism.

În prezentarea Prezi, click pe cercul din stânga care menționează „dans les Médias” (în media).

Vor apărea diferite seturi legate de gen.

În prezentarea Prezi, clic pe cercul din stânga sus cu simbol de lacăt.

Vor apărea diferite seturi referitoare la discriminarea sexistă.

UNITATEA 3 ANALIZĂ Cum analizăm media prin prisma dimensiunii de gen?

Descriere:

DURATA: 4 x 50 min

Această activitate este concepută pentru a descoperi grilele de analiză care pot fi aplicate pentru media. Elevii explorează aceste concepte în subgrupuri (clasa puzzle), care sunt apoi împărtășite cu întreaga clasă printr-o prezentare. Accentul trebuie pus pe analiza exemplor media.

Obiective specifice:

- Să înțeleagă și să folosească diverse instrumente de analiză a media
- Să analizeze media prin prisma reprezentărilor de gen

Evaluare:

La finalul activității, elevii pot să folosească diverse instrumente de analiză pentru a critica reprezentările de gen transmise de un anumit mijloc de comunicare în masă.

O altă posibilitate este de a evalua munca în colaborare și prezentarea orală în fața clasei.

Asistență tehnică

- Extrase media problematice (paginile 10-19 din prezentarea PPT Candide în țara întrebărilor) și alte documente propuse ([eMERGE – afișe de film \(padlet.com\)](#), [Sexism și media de Dorothée Foddis pe Prezi Next](#))
- Anexa la „Fișa de concepte” despre Sindromul Ștrumfiței, sindromul Trinity, privirea masculină, întreruperea de către un bărbat (maninterrupting), mansplaining, masculinitate hegemonică, testul Bechdel, standarde duble, cultura violului, efectul Matilda.
- Echipament de documentare a informațiilor (de realizat individual sau în sub-grupuri)
- Material de proiecție pentru prezentare

INTRODUCERE

Media reprezintă lumea în care trăim, dar are și puterea de a ne co-construi reprezentările. În acest sens, media poartă o responsabilitate deosebită în ceea ce privește sexismul transmis de o societate. Prin faptul că dezvăluie sau nu anumite stereotipuri de gen, media contribuie la perpetuarea sau la deconstrucția acestora.

Propunem ca elevii să învețe folosirea unor instrumente existente pentru a descifra sexismul în media.

Elevii vor trebui să pregătească o scurtă prezentare în jurul unei grile de analiză media. Această prezentare va include o explicație a conceptului, două analize de caz și o prezentare a documentației relevante colectate de către elevi.

ACTIVITATE

Elevii sunt plasați în grupuri de câte 3 (poate varia în funcție de numărul de elevi din clasă). Fiecare grup primește o fișă de concepte care explică o grilă de analiză media și oferă o colecție de exemple (nu toate exemplele vor ilustra conceptul lor: ideea este ca elevii să facă o selecție sau să își extindă documentarea). Fiecare grup studiază subiectul în întregime și se documentează în vederea pregătirii unei prezentări (a se vedea modelul de rezumat anexat).

Recomandăm o repartizare clară a rolurilor în cadrul fiecărui subgrup, asigurându-ne că se evită reproducerea stereotipurilor de gen: timpi de vorbire egali pentru băieți și fete, fără a le limita pe fete la rolul de secretar (luarea de notițe), încurajarea luării deciziilor în grup etc

- **Instrucțiuni pentru elevi:** Împreună, în grup, citiți fișa de concepte care v-a fost distribuită. Va trebui să construiți o prezentare în fața clasei pe baza acestui concept. Începeți cu exemplele propuse și explicațiile oferite și completați-vă cunoștințele cu o cercetare documentară pe subiect. Folosind exemplele pe care le-ați găsit și analizat, prezentați conceptul vostru celorlalte grupuri.

Elevilor li se poate oferi un exemplu de rezumat pentru a-i ghida în pregătirea prezentării (a se vedea anexa).

Resurse, echipament:

- Extrase media problematice (paginile 10-19 din prezentarea PPT Candide în țara întrebărilor) și alte documente propuse ([eMERGE – afișe de film \(padlet.com\)](#), [Sexism și media de Dorothée Foddis pe Prezi Next](#))
- Anexa la „Fișa de concepte” despre Sindromul Ștrumfiței, sindromul Trinity, privirea masculină, întreruperea de către un bărbat (maninterrupting), mansplaining, masculinitate hegemonică, testul Bechdel, standarde duble, cultura violului, efectul Matilda.
- Echipament de documentare a informațiilor (de realizat individual sau în sub-grupuri)
- Material de proiecție pentru prezentare

CONCLUZIE

UNITATEA 3

- Prezentări și punerea în comun a resurselor colectate de către elevi (utilizând un instrument digital de colaborare, cum ar fi DigiPad, Padlet sau un document scris comun care poate fi fotocopiat).

ANEXE

Exemplu de rezumat al unei prezentări despre sindromul Ștrumfiței

Titlu: Ce ne spune sindromul Ștrumfiței despre reprezentarea femeilor în operele de ficțiune?

1. **Explicarea conceptului:** Care este originea acestei abordări? Ce spune ea despre sexism? Care sunt consecințele fenomenului sexist pus în evidență de acest concept? Cum poate fi combătut?
2. **Analiză de caz axată pe un obiect media sexist.** Exemplu: Un trailer de film cu o distribuție formată numai din bărbați, cu excepția unui personaj. Prezentarea extrasului ales (gen, context, audiență, producător) și vizionarea acestuia în clasă. Ce poate fi asociat cu sindromul Ștrumfiței? În ce fel reprezintă o problemă?
3. Analiza de caz a unui obiect media care deconstruieste un stereotip de gen
4. **Exemplu:** o fotografie/o memă care prezintă întâlniri politice în care utilizatorul de internet a eliminat bărbații > este prezentă doar o femeie. Prezentarea fragmentului ales (gen, context, audiență, producător) și vizionarea acestuia în clasă. Cum se pune în discuție în acest caz reprezentările minorităților de gen? Ce procese sunt valorificate? Sunt ele relevante?
5. Prezentarea de documente adunate pe subiect (cifre, videoclipuri educaționale, podcast-uri, persoane importante/emblematică, inițiative care produc o schimbare).

UNITATEA 4 PRODUCȚIE

Scrierea unei povestiri filosofice din punctul de vedere al unui străin

Descriere:

A doua parte a călătoriei se va concentra pe producerea unui podcast de ficțiune care deconstruiește stereotipurile de gen.

Această primă etapă axată pe producția media se concentrează pe dezvoltarea unui anumit tip de narațiune. Elevii vor concepe o poveste în care personajul principal are o viziune fals naivă asupra societății noastre: prin propria descoperire a canalelor media, acest personaj își pune întrebări legate de stereotipurile de gen pe care acestea le transmit.

Obiective specifice:

- Elevii analizează caracteristicile media pentru a expune sexismul pe care îl transmite.
- Ei fac un exercițiu de stil care constă în adaptarea codurilor poveștilor filosofice ale Iluminismului (cum ar fi *Candide* de Voltaire) la vremurile noastre.
- Elevii intră într-un proces de scriere în colaborare.

Evaluare:

Profesorul poate evalua:

- Scriitura, calitățile argumentative și narrative ale povestirii realizate,
- folosirea instrumentelor de analiză media învățate în etapa anterioară,
- conformitatea textului cu stilul literar utilizat.

Asistență tehnică

- Echipamentul necesar pentru scrierea în colaborare. De exemplu, un grup scrie într-un document Word comun. Profesorul trebuie să aibă acces la aceste documente și poate lăsa comentarii.
- Anexa pentru redactare include resurse din care se pot inspira.

INTRODUCERE

Durata: 50 de minute

Metoda de învățare: Prezentarea procesului literar implementat

Instrucțiuni pentru elevi: *Aveți acum instrumentele necesare pentru a numi inegalitățile de gen care pot fi găsite în mod obișnuit în media. Ce am putea face pentru a lupta împotriva acestor inegalități? Putem să ne inspirăm din Iluminism, care a revoluționat gândirea occidentală!*

- Să folosim instrumentele filosofilor iluminismului.
- Să folosim ironia
- Să experimentăm implicarea prin literatură
- Să adunăm cifre, fapte și expertiză științifică, să le compilăm și să le legitimăm (enciclopedie)
- Să diseminăm această muncă și aceste idei prin discuții, întâlniri, cursuri etc. (saloane literare).
- Să bulversăm perspectivele în ficțiune și reflecție (perspectiva străinului, falsul naiv, inversarea codurilor etc.).

Și, mai presus de toate, să facem acest lucru valorificând potențialul media!

Pe scurt, profesorul explică sarcina elevilor.

- Scurtă introducere în Iluminism (care este originea poveștilor filosofice? Care sunt beneficiile ironiei? Cum se transmite o critică a societății)
- Prezentarea câtorva exemple de podcast-uri narrative

Echipament de transmisiuni sonore

- Exemplu al povestirii filosofice scrisă de Voltaire [Candide ou l'optimisme: an online podcast | France Culture \(radiofrance.fr\)](#)
- Exemplu din perspectiva străinului: [Energ@tic—virtual laboratory for sustainable energy education \(labo-energetic.eu\)](#)
- Exemplu de podcast narativ despre un basm: [L'Histoire surprenante des Contes de Fées - Cendrillon \(Cinderella\) \(rtbf.be\)](#)
- Exemplu de podcast narativ despre un basm: [Écouter Histoires pour les Oreilles Podcast \(radio-en-ligne.fr\)](#)

ACTIVITATE

Durata: 4 perioade de 50 de minute sincron + o temă de scris asincron

Metoda de învățare: Alternarea momentelor sincrone și asincrone pentru a sprijini procesul de scriere colaborativă.

- Scrierea: În grupuri de 3-4 elevi, cu alegerea temei și dezvoltarea structurii narative în clasă, perioada 1 (2x50 minute). Apoi, activitățile de scriere ar trebui să progreseze în mod asincron, cu o dată stabilită pentru predarea primei versiuni.
- Editările și comentariile profesorului vor fi făcute în clasă în timpul unei a doua faze (50 de minute).
- Elevii trebuie să aducă îmbunătățiri în timpul celei de-a treia perioade (50 de minute).
- Armonizarea poveștilor (coordonată de profesor în diferite momente ale procesului de creare a poveștilor)

Instrucțiuni pentru elevi: *Haideți să inventăm alte povești!*

Ca producție finală, veți scrie o lucrare mozaic asemănătoare unei scurte povestiri pentru copii, în maniera lui Voltaire în Candide.

- Sugerați o introducere comună > Anexa, Ajutor de redactare (mai jos)

În grupuri de 3 sau 4, scrieți un episod al unei povestiri filozofice care evidențiază unul dintre conceptele la care ați lucrat, folosind un anumit tip de media.

Aceasta înseamnă că, pe baza acestei introduceri comune, tu și grupul tău ar trebui să alegeți tip de media pe care ați dori să îl observați mai îndeaproape, un fenomen sexist pe care să îl expuneți și apoi să scrieți o poveste în care Candide să evidențieze inegalitățile de gen.

Resurse, echipament:

- Anexă: ajutor pentru redactare
- dispozitiv de scriere colaborativă, adică un grup scrie într-un document Word comun. Profesorul trebuie să aibă acces la aceste documente și poate lăsa comentarii.

CONCLUZIE

- Durata: 50 de minute, în funcție de numărul de povestiri
- Metoda de învățare: Citirea povestirilor cu voce tare
- Instrucțiuni pentru elevi: *Citirea în grup a povestirii voastre. Asigurați-vă că sunteți cât mai expresivi în timpul citirii. Scopul acestei prime lecturi este de a ne face o idee despre povestiri ca întreg și de a planifica adaptarea lor ca podcast.*

Resurse, echipamente: documente scrise

ANEXE

a. Introducere comună

Candide în Țara Întrebărilor

Candide locuiește în Belgia. Este o fetiță ca multe altele. Locuiește într-un apartament mic cu familia ei și este norocoasă pentru că nu are nicio problemă în viață. Țara ei nu este în război, toată lumea poate să meargă la școală și să reușească în viață dacă asta decid că vor!

Când înveleau în pat seara, părinții ei îi spuneau adesea: „Ești norocoasă!”, „Dacă înveți bine la școală, poți face orice...”, „Somn ușor și lin! Totul este bine în cea mai bună dintre lumile posibile!” Și, în fiecare seară, adoarme gândindu-se la cât de incredibil de norocoasă este că trăiește într-o societate atât de liberă și egală.

Candide iubește poveștile, uneori se joacă jocuri video, se uită des la televizor și abia așteaptă să crească și să aibă propriul ei telefon cu un cont TikTok! La școală nu prea pune întrebări. Ascultă și face ceea ce i se spune. Este cuminte, repetă perfect ceea ce învață și este răsplătită pentru asta cu note foarte bune.

Dar, cumva, se pare că toate întrebările pe care nu le pune în timpul zilei apar tot timpul în visele din timpul nopții! Are mereu un somn agitat, iar mintea îi explodează de gânduri! Are impresia că o mulțime de întrebări se revarsă necontrolat din ea. De fapt, în aceste vise, ea poartă adesea ochelari... cu care observă totul! Iar când se uită cu atenție, observă o mulțime de lucruri ciudate! Din fericire, când se trezește, redevine o fetiță cuminte și nu îndrăznește să deranjeze pe nimeni cu întrebări enervante!!

b. Standardizarea textelor

Să încercăm să urmăm o structură comună și să vedem cum putem să ne scriem textele astfel încât fiecare dintre părțile povestirii filosofice să fie abordată în mod similar.

Media observată în visul ei	Mecanisme sexiste observate	Întrebări / semne de mirare	Reacții posibile	Comparație fals naivă cu realitatea/ironie
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------	--

ANEXE

c. Scriere colectivă

Episodul 1 : .....

- Începeți cu o propoziție captivantă pentru a declanșa o dezvoltare narativă (bazată pe o intrigă narativă de tip basm). De exemplu, ieri, a visat că era într-un joc video! Avea o armură grozavă și...
- Pentru a pune în discuție sexismul în media, alegeți ceva din fiecare coloană:

Ce tehnici narative să se folosească	Ce critici și concepte să evidențieze	Ce tipuri de media să analizeze
<ul style="list-style-type: none"> • Interogare fals naivă • Expresii de mirare • Încercări absurde de justificare • Ironia în descrieri (antifraze și hiperbole)	<ul style="list-style-type: none"> • Sindromul Ștrumfitei, • Sindromul Trinity • Privirea masculină, • Întreruperea din partea unui bărbat (manterrupting) • Mansplaining • Masculinitatea hegemonică, • Testul Bechdel, • Standarde duble, • Cultura violului • Efectul Matilda	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jocuri video ▪ Manuale școlare ▪ Desene animate ▪ Seriale TV ▪ Reclame ▪ Filme ▪ Presa scrisă ▪ ...

- Asigurați-vă că distribuiți în mod egal rolurile în grupurile de scriere.

d. Ajutor metodologic și de documentare

Videoclipuri pe care le puteți viziona pentru idei:

[Jocuri video](#)

[manuale](#)

[școlare](#)

[Procesarea informațiilor](#)

[Sindromul Ștrumfitei](#)

[atribuirea genului în desene
animate](#)

[sub-reprezentarea în filme](#)

[jucării cu gen](#)

[privirea masculină](#)

Întrebări de luat în considerare pentru a direcționa observația

- Câte personaje feminine/masculine există?
- Care sunt atributele fiecăruia dintre aceste personaje (îmbrăcăminte, accesorii, aspect fizic, alte caracteristici)?
- Ce fel de activități desfășoară fiecare gen?
- Ce se poate spune despre culorile folosite? Despre emoțiile/sentimentele pe care par să le exprime personajele? Vârsta personajelor? Există o diferență de vârstă vizibilă la cuplurile heterosexuale reprezentate?
- Ce loc ocupă personajele feminine în narațiunea din media analizată?
- Ce atitudini au personajele feminine pentru a-și îndeplini misiunea (model actanțial)?
- Este aspectul fizic al personajului feminin important pentru îndeplinirea misiunii sale?
- Care sunt discriminările la care sunt supuse personajele care fac parte din grupuri minoritare?
- Sunt personajele din grupurile minoritare reprezentate din alte motive decât acest aspect al identității lor? Ne aflăm în prezența unui personaj complex și complet sau doar a unei caricaturi (tokenism)?
- Care sunt valorile evidențiate de personaj?

UNITATEA 5 PRODUCȚIE – Crearea podcast-ului

DURATA: 5 X 50 min

Descriere:

În această etapă, elevii înregistrează și editează un podcast bazat pe povestirile pe care le-au scris în timpul etapei 4. Podcastul trebuie să fie o lucrare originală destinată copiilor.

Obiective specifice:

- Elevii își îmbunătățesc exprimarea orală și învață să stăpânească tehnicile de producție de podcasturi.

Evaluare:

Profesorul poate evalua:

- Prezența elementelor necesare pentru un podcast,
- Relevanța alegerilor sonore făcute în raport cu narațiunea,
- Calitatea exprimării orale a actorilor,
- Caracterul adecvat al producției în raport cu publicul țintă,
- Calitatea managementului muncii în grup.

Asistență tehnică

- Microfon (program de înregistrare voce de tip Zoom, calculator cu microfon sau smartphone)
- Calculatoare sau tablete
- Software de editare audio (Reaper, Audacity, Anchor)
- Bancă de sunete online și muzică fără drepturi de autor
- Exemple de podcasturi de ficțiune:
  - [“Candide ou l’Optimisme” by Voltaire | France Culture \(radiofrance.fr\)](#)
  - [L’Histoire surprenante des Contes de Fées - Cendrillon \(rtbf.be\)](#)
  - [Écouter Histoires pour les Oreilles Podcast \(radio-en-ligne.fr\)](#)

INTRODUCERE

Durata: 20 de minute

Metoda de învățare: Elevii identifică împreună principalele componente ale unui podcast de ficțiune (jingle, introducere, încheiere, voce, atmosferă, efecte, muzică) și definesc criteriile de evaluare a unui podcast de ficțiune bun.

Instrucțiuni pentru elevi: Elevii identifică împreună principalele componente ale unui podcast de ficțiune (jingle, introducere, încheiere, voce, atmosferă, efecte, muzică) și definesc criteriile de evaluare a unui podcast de ficțiune bun.

1. Când ascultați un podcast sugerat, faceți o listă cu componentele sonore, explicați-le utilitatea/funcția și încercați să le definiți. Ce efecte sonore sunt folosite? Ce efect au acestea? (în sub-grupuri, apoi în grupul mare)
2. Faceți o listă cu criteriile care definesc buna performanță a unui povestitor. > elevii și profesorii o vor folosi pentru (auto)evaluare

Resurse: echipamente de transmisiune sonoră

ACTIVITATE

Durata: 4 x 50 minute

Metoda de învățare: Instrucțiuni pentru elevi

Se recomandă realizarea unui tutorial pentru operațiunile de bază detaliate mai jos. Cu toate acestea, poate fi suficientă o demonstrație pentru întreaga clasă. Cel mai important, elevilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a manevra și de a stăpâni diferitele instrumente digitale. Atunci când moderează atelierul, profesorii pot identifica elevii care sunt mai familiarizați cu instrumentele decât alții și pot sugera o experiență de formare între colegi (rugați-i pe cei care stăpânesc instrumentele să le explice celorlalți).

Etapa de înregistrare a sunetului trebuie să se desfășoare, evident, într-o încăpere liniștită, iar montajul necesită mult timp. Din acest motiv, se recomandă planificarea unei perioade de lucru în afara orelor de curs după fiecare atelier.

1. Realizarea unei introduceri în înregistrare:

- Identificați tipurile de sunete de înregistrat,
- Alegerea locațiilor de înregistrare, a microfoanelor, a setărilor și a formatului de sunet digital WAV
- Tehnici pentru a rămâne bine organizat în timpul înregistrării
- Duple de sunet + încercări și erori > perfecționare
- + atelier practic

2. După ce elevii și-au înregistrat vocile, faceți o introducere în editarea sunetului

- Importarea înregistrărilor
- Drepturi de autor
- Selectarea momentelor relevante
- Copierea, lipirea, inserarea, ștergerea sunetelor parazite,
- Editare multi-track
- Efecte sonore
- Utilizarea efectelor și a setărilor (și mai mult, dacă timpul permite: normalizare, egalizare, reducere a zgomotului, suprimarea sunetelor parazite, reverb etc.).
- Salvare și export
- + atelier practic

Resurse, echipament:

- Microfon (program de înregistrare voce de tip Zoom, calculator cu microfon sau smartphone)
- Calculatoare sau tablete
- Software de editare audio (Reaper, Audacity, Anchor)
- Bancă de sunete online și muzică fără drepturi de autor
- Exemple de podcasturi de ficțiune:
  - ["Candide ou l'Optimisme" by Voltaire | France Culture \(radiofrance.fr\)](https://www.radiofrance.fr/fr/culture/candide-ou-l-optimisme)
  - [L'Histoire surprenante des Contes de Fées - Cendrillon \(rtbf.be\)](https://www.rtbf.be/l-histoire-surprenante-des-contes-de-fees)
  - [Écouter Histoires pour les Oreilles Podcast \(radio-en-ligne.fr\)](https://www.radio-en-ligne.fr/ecouter-histoires-pour-les-oreilles-podcast)

CONCLUZIE

Durata: 30 de minute

Metoda de învățare: Ascultarea diferitelor înregistrări și discutarea modalităților de difuzare a producțiilor.

Instrucțiuni pentru elevi: Acesta este un moment de evaluare a producțiilor între colegi și de organizare a diseminării producțiilor. *Ce v-a plăcut să faceți? Cu ce dificultăți v-ați confruntat? Dacă ar trebui să o luați de la capăt...? Cum vă imaginați diseminarea producțiilor voastre? Pentru ce public? Pe o platformă? Ce ar lipsi pentru a armoniza diferitele producții? Să planificăm diseminarea către publicul nostru.*

Resurse, echipament: echipamente de transmisiune sonoră

UNITATEA 6 PRODUCȚIE (extensie)

DURATA: 30 min

Realizarea unui afiș sau a unei coperti de album

Descriere:

Etapa 5 a evidențiat în mod clar faptul că era nevoie de un suport vizual pentru a armoniza diferitele producții audio

Obiective specifice:

- Elevii decid asupra unei identități grafice.
- Ei produc un suport vizual în conformitate cu această identitate grafică.

Evaluare:

- Vizualul este în conformitate cu ghidul de stil grafic conceput de grup la începutul etapei.
- Acesta ilustrează povestea.
- Imaginile sunt folosite în conformitate cu legile privind drepturile de autor

Asistență tehnică

- Acces la un software sau o aplicație de editare a imaginilor (de exemplu, Canva pentru computer, smartphone sau tabletă)
- Bancă de imagini fără drepturi de autor

INTRODUCERE

Durata: 20 minute

Metoda de învățare: Discuție ghidată de întrebări cu facilitare vizuală.

Instrucțiuni pentru elevi: Elevii se pun de acord asupra unuia sau mai multor elemente grafice care vor fi folosite pentru a menține unitatea editorială a podcastului: font, logo, simbol, culori, contraste, tehnici de realizare a imaginii (fotografie, desen, ilustrație), dimensiuni, încadrare etc. Aceste elemente vor apărea pe copertile ilustrative ale fiecărei povestiri.

Ce au în comun poveștile voastre?

Cum ar putea fi transpus vizual acest element comun?

Hai deți să ne punem de acord asupra unei identități grafice

Resurse: O tablă sau un instrument de colaborare online pentru a face schimb de idei și a posta diferite idei de imagini care să fie adăugate la vizual.

ACTIVITATE

Durata: 20 de minute de coordonare la clasă, creație acasă

Scop: Ilustrarea unei povestiri printr-un poster

Metoda de învățare: Coordonare la clasă (+ funcțiile de bază ale Canva, dacă e nevoie) și creație acasă

Instrucțiuni pentru elevi: *Concepeți un poster sau o copertă de album pentru a ilustra povestea grupului. Acesta trebuie să fie în concordanță cu creațiile grafice ale celorlalte grupuri pentru a evidenția omogenitatea colecției. De asemenea, trebuie să fie adaptat/ă la povestea voastră.*

Resurse, echipament:

- Acces la un software sau o aplicație de editare a imaginilor (de exemplu, Canva pentru computer, smartphone sau tabletă)
- Bancă de imagini fără drepturi de autor

CONCLUZIE

- Profesorii pot arăta modul în care podcastul și episoadele sale sunt integrate în platforma de difuzare aleasă (în cazul în care clasa a ales să își difuzeze producțiile).
- Platforma de difuzare sugerată: [Soundcloud](https://www.soundcloud.com/)

UNITATEA 7 CONCLUZIE DISEMINARE

Podcastul ajunge la public

DURATA: 2 x 50 min

Descriere:

În timpul acestei ultime etape, proiectul este prezentat copiilor mai mici pentru a testa modul în care aceștia reacționează la unul sau mai multe episoade ale podcastului. Elevii sunt responsabili pentru această activitate și acționează ca facilitatori la orele copiilor mai mici.

Obiective specifice:

- Elevii își prezintă proiectul de podcast copiilor mai mici și își pot adapta discursul la acest tip de public.
- Elevii evaluează modul în care este primit proiectul lor.
- Elevii pot să răspundă la întrebările copiilor.

Evaluare:

- Prezentarea este adaptată publicului.
- Facilitarea este dinamică.
- Conceptele sunt clar explicate și suficient de accesibile.

Asistență tehnică

- Prezentare proiect PPT Candide în țara întrebărilor
- Echipament necesar pentru diseminarea PPT și sunet de calitate

INTRODUCERE

Durata: 10 minute

Metoda de învățare: Prezentare PowerPoint

Instrucțiuni pentru elevi: Elevii din ciclul liceal își prezintă proiectul elevilor din ciclul primar (prezentare PPT, paginile 1-5).

Resurse:

- Prezentare PPT proiect Candide în Țara Întrebărilor
- Echipament pentru proiectarea prezentării PPT

ACTIVITATE

Durata: 90 minute

Metoda de învățare: Grupurile ascultă și dezbate povestirile + proiecția eroinei imaginate

a) Grupurile ascultă podcastul și apoi trec la o discuție ghidată de întrebări

- Ce v-a atras atenția? Ce v-a surprins, ce v-a șocat? Ce v-a făcut să râdeți, să vă gândiți?
- Ați aflat ceva despre care nu știți nimic? Sau ceva ce nu ați observat niciodată înainte?
- De acum încolo, care sunt întrebările pe care ți le vei pune atunci când te vei uita la imagini care îți sunt destinate (un desen animat, un joc video, un film etc.).
- Dacă ar trebui să o desenezi pe Candide, cum ai desena-o? De ce?
- Ce imagine ați alege pentru a ilustra această poveste? De ce?

Discuție despre stereotipurile sexiste

Elevii de liceu co-facilitează dezbaterile împreună cu profesorii.

Resurse, echipament:

- Prezentare PPT proiect Candide în Țara Întrebărilor
- Echipament de bună calitate pentru difuzarea sunetului

CONCLUZIE

Elevii de liceu sunt invitați să ofere feedback colegilor lor după ce se întorc în clasă.

- *Credeți că v-ați atins obiectivul de a crește gradul de conștientizare la clasele de școală primară?*
- *Cum ați reușit să observați acest lucru?*
- *Ce părere aveți despre subiectul acestui traseu de învățare privind reprezentările de gen în media? Ce ați învățat?*